

ВІДГУК

офіційного рецензента, кандидата філософських наук

Афанасьєвої Людмили Василівни

на дисертаційну роботу Власової Вікторії Сергіївни

«Роль жінок у суспільно-політичному житті України (1917-1939)», виконану
для здобуття ступеня доктора

філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю

032 Історія та археологія

1. Актуальність теми дослідження Тема, обрана Власовою Вікторією Сергіївною, присвячена суспільно-політичній активності жінок в Україні у 1917–1939 рр. і є своєчасною та значущою для переосмислення національної історії крізь призму гендерного підходу. Аналіз залученості жінок до політичного, громадського й інституційного життя цього періоду розширює усталене бачення процесів державотворення, включаючи в нього особистісні досвіди та індивідуальні репрезентації. Особливу аналітичну вагу мають мемуарні джерела. Дисертація логічно вписується в актуальні наукові орієнтири історії жінок і гендерних студій, пропонуючи міждисциплінарний підхід до вивчення змін соціального статусу жінок в епоху революцій. Її наукова значущість визначається як новизною, так і потенціалом для подальшої трансформації цього історичного наративу.

2. Обґрунтованість висновків і достовірність результатів Дослідження ґрунтується на різноманітній джерельній базі, яка включає мемуари, архівні документи, періодику, публіцистику та сучасні наукові дослідження. Авторка вдало інтегрує історико-ретроспективний, біографічний і дискурсивний підходи, що дозволяє комплексно висвітлити досліджувану проблематику. Робота вирізняється логічною структурою та чітким зв'язком між поставленими завданнями і результатами, а висновки відзначаються глибиною аналізу та зрілим володінням науковим інструментарієм.

3. Наукова новизна Новизна полягає у системному аналізі жіночого досвіду в умовах формування української державності у 1917–1939 роках. Звернення до малодосліджених біографічних свідчень, участі жінок у Центральній Раді, Гетьманаті, Директорії, а також до їхнього життя в еміграції й ролі в антирадянському підпіллі, розкриває широке поле дослідження, яке раніше не мало комплексного осмислення. Значущість поглиблюється аналізом впливу репресивних практик на жіночі долі та стратегії збереження національної ідентичності. Дисертація апробована на наукових конференціях і відображена в публікаціях, у тому числі у міжнародних фахових виданнях.

4. Теоретична та практична значущість Робота суттєво доповнює уявлення про новітню історію України та розкриває унікальний жіночий вимір участі в національно-визвольному русі, інтегруючи дослідження у дискурси гендерної історії, фемінізму та історичної антропології. Отримані результати можуть бути ефективно використані у викладанні історичних дисциплін для студентів гуманітарного профілю, створенні навчальних курсів і науково-популярних матеріалів. Дослідження також має потенціал для подальших розвідок у сфері культурної пам'яті та пов'язаних галузей знання.

5. Відповідність академічним вимогам Дисертація відповідає всім формальним та змістовим вимогам до кваліфікаційного наукового дослідження. Її структура (215 сторінок, з яких 179 присвячено аналітичній частині) побудована логічно та узгоджено. Мова викладу наукова, чітка й послідовна. У роботі дотримано норм оформлення згідно з наказом МОН № 40 (із змінами 2019 року).

6. Дотримання академічної доброчесності У роботі Власової В. С. дотримано принципів академічної доброчесності. Порушень не зафіксовано.

7. Зауваження щодо змісту дисертації. Дисертаційне дослідження Власової В.С. справляє загалом позитивне враження завдяки своїй концептуальній новизні, внутрішній логіці викладу та цілісності аналітичного задуму. Робота вирізняється послідовністю, що підтверджує її наукову цінність. Водночас, варто відзначити кілька аспектів, які могли б бути розкриті глибше. Зокрема, спостерігається недостатнє залучення архівних джерел, що могло б значно

посилити емпіричну базу та аналітичну глибину дослідження. Також в окремих розділах простежується певне зміщення акцентів у бік описових біографічних фрагментів, що іноді переважає над безпосереднім аналізом у контексті порушених питань. Було б доцільніше активніше використовувати архівні матеріали, а також критичніше осмислювати джерельну базу періодики та уточнювати репрезентативність цитованих матеріалів. Зазначені зауваження не нівелюють загальну наукову цінність дисертації, а радше окреслюють вектори для подальшої розробки теми та її потенціал для майбутніх наукових розвідок.

8. Загальна оцінка. Дисертаційна робота Власової Вікторії Сергіївни є завершеним, самостійним і якісно виконаним науковим дослідженням. Таким чином, за рівнем викладених результатів, дисертаційна робота Власової В.С. відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, визначеним «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою КМУ № 44 від 12.01.2022 р. Відповідно, її автор – Власова Вікторія Сергіївна – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Рецензент:

Кандидат філософських наук, доцент,
завідувач кафедри соціології та філософії

Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

Людмила АФАНАСЬЄВА